

## Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

### Glava.

Brez glave storjeno, gotovo skaženo.  
Bolje je i brez roke nego brez glave.  
Glava vlada in ne noge.  
Kdor nima v glavi, mora imeti v petah.  
Glava za glavo. — Glava za glavo — najkrajše pravo.

Na glavi orjaka so palčki velikani.  
(Majhne ljudi veliki pokonci drže.)

Kdor hoče visoko priti, mora trden v glavi biti. — Kdor nima v glavi, naj ne izkuša na visoko.

Visoko glavo nosi prazen klas, prazen sod ima velik glas. — Prazne glave ljubijo dolge naslove.

Prebrisana glava pa pridne roke so boljše bogastvo kot zlate gore.

Modri glavi eno oko zadosti.

Učena (modra) glava tudi po smrti govori. (Po slavnih delih.)

Modra glava ima kratek jezik in tanka ušesa.

Če je bolj prazna glava, bolj je zgovoren jezik in glasnejša so usta. — Malo glave, veliko besedi.

Kakor glava, tako govor.

Kdor si hoče obvarovati glavo, varuje naj usta.

Glava z jezikom ima dvojno vrednost. — Glava brez jezika — slava ni velika. (Ako kdo sicer veliko ve, pa ne zna spretno povedati, nima prave veljave.)

Dobra glava ne pride nikjer v tujino. (Se hitro udomači.)

Ena dobra glava živi sto slabih.

Majhna glava ima tudi lahko velike misli. — V majhni glavi je večkrat veliko razuma.

Večja glava, večji glavobol.

V lepi glavi so večkrat divji možgani.

Debela glava, drobní možgani.

Pokornih glav sablja ne seka.

Glava bojazljivca se ne razbije. (Ker se ogiblje nevarnosti.)

S plesasto glavo se je težko tepsti. (Starrega in izkušenega človeka je težko v zadrego pripraviti.)

Preobložena glava in preobložen voz lahko škodo napravita.

Učena glava je nož brez držaja.

Navadne glave bero v zgodovini pretreklost, modre prihodnost.

Trda glava dobro drži, kar pridobi.

Najneumnejša glava dobi najboljšo blazinico.

V vsaki glavi je nekaj modrosti. (Toda ne v vsaki enoliko.)

Iz temne glave prihaja tema.

Bolje je oslovska glava nego konjski rep.

Če je glava zdrava, se vsi udje dobro počutijo. — Če glava boli, tudi drugim udom dobro ni. — Če leži glava, leži vse. — Če je glava bolna, izražajo vsi udje sožalje. — Kakor glava, tako telo. (Prospeh vsakega društva in podjetja je zlasti odvisen od dobrega vodstva.)

Kolikor glav, toliko misli. — Kolikor glav, toliko pameti. — Veliko glav, veliko misli. — Druga glava, druge misli.

Iz mnogo glav je dobro sveta iskati.

Kjer je veliko glav, tam ni nobene.

Dve trdi glavi redkokrat soglašata.

Veliko glav je težko spraviti pod en klobuk.

Ko bi imeli vsi eno glavo, bi potrebovali tudi vsi le en klobuk. (Ko bi bili vsi enakih misli, bi lahko imeli vse skupno.)

Ko je glava polna spanja, se največ sanja.

Če je glava brez skrbi, se vso noč mirno spi.

Ko je vinjena glava, marsikaj iz srca priplava.

Tretja glava težko nosi. (Skrivnost, ki jo vedo trije, ostane težko prikrita.)

Bolje je v glavi nego v knjigi.

Glava ni pismo. (Glava pozabi; kar je zapisano, ostane.)

Venec na glavi, pa strgani rokavi.

Na glavi kinč, v glavi nič.

Vsakomur je njegova glava najboljša.

Glava izgubljena, vse izgubljeno.

Kdor izgubi glavo, izgubi tudi ušesa.

(Ne poslušaj dobrega sveta.)

Kaj pomaga modra glava, če gredo noge svojo pot?

Kdor nima glave na pravem kraju, mu jo je treba postaviti na pravi kraj.

Kdor ima sam glavo, mu je ni treba iskati na posodo.

Kdor ima glavo, si že najde klobuk. (Kdor kaj zna, si že poišče primerno službo.)

Kdor ima stekleno glavo, ne sme lučati kamenja. — Kdor ima glavo iz voska, naj nikar ne hodi na sonce. (Kdor je sam poln napak, naj nikar ne obsoja drugih.)

Kdor vtika glavo v ogenj, si mora lase prismočiti.

Krvava glava je posredovalčevo plačilo. (Ne vmešavaj se v prepire drugih ljudi.)

Glava in železo zarjavi, če se ne rabi.

Hladna glava, gorke noge zdravnik od hiše podé.

Če se glava pobeša, vzdiguj roke. (*Delo je posebno dober pomoček zoper oložnost. Tudi v tem pomenu: Povzdigu roke v molitvi!*)

Glavo in srce domovini!

Bolje je izgubiti glavo nego dušo (nego vest omadeževati).

**Reki:** Ima (mesto možganov) slamo v glavi.

Tega mi je treba kot luknje v glavi.

Tvoja (njegova) glava, tvoj (njegov) svet. (*Pomagaj si, kakor veš in znaš.*)

Ne prime se ga, ko bi mu v glavo vlival.

Mu gre za glavo. (*Za življenje.*)

Ne moreš z glavo skozi zid.

Ne izgubiti glave! (*Ne obupati, ne izgubiti poguma, če slabo gre; marveč dobro preudariti okoliščine in rabiti primerna sredstva.*)

Na glavo pasti. (*Neumen biti. Rabi se v nikalnem zmislu, n pr. ni na glavo padel.*)

Na glavo postaviti. (*Narobe narediti.*)

Svojo glavo imeti.

To nima ne glave ne repa. — Nima ne nog ne glave. (*Zmedena reč!*)

To mu po glavi roji. (*Vedno misli na to.*)

To ni zrastle v tvoji (njegov) glavi.

To mu bo še dolgo po glavi šumelo. (*Ne bo pozabil kmalu.*)

Glavo pobesiti. (*Izgubiti pogum.*) — Glavo pobešati. (*Hliniti pobožnost.*)

Glavo pokonci nositi (držati). (*Prevzeteti biti.*)

Drži glavo kot mačka, ki miš nese.

Glavo in vrat zastaviti.

Ima polno glavo. — Ne ve, kje se ga glava drži. (*Ima preobilo opravkov.*)

Glavo iz zanjke potegniti. (*Pravočasno se rešiti.*)

Glava na pravem kraju (na pravem koncu).

Ga že dolgo ni glava bolela. (*O pretepaču, ki izziva.*)

Glave stikati. (*Skrivnosti pripovedovati.*)

Komu čez glavo zrasti. (*Ne več pokoren in poslušen biti.*)

Glavo si beliti.

Za glavo krajši. (*Obglavljen.*)

Glavo ti bom med ušesa stisnil. (*Šaljivo pretenje otroku, ki se ga zelo ustraši, dasi ni nič hudega.*)

Dragec prične nalogo; nadrobi si belega kruha v juho, toliko, da posrka kruh vsa juho; potem poje z vilicami vse, kar je bilo na ploščku. Zmagoslavno iztegne roko in vzklikne: »Ali ste videli?«

Oče: »Ti navihanec, ti! Ná, tu imaš krono!«

## Iz šole.

Katehet: Kdo laže?

Učenec: Laže tisti, kdor ima kratke noge.

## Nove knjige in listi.

Andrej Rapé. **Mladini IV.** in V. zvezek. S slikami. V Ljubljani 1915. V založbi »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta«. Cena vezanemu zvezku 1 K, po pošti 16 vin. več. — G. Rapé je spreten mladinski pisatelj. Piše živahno; morebiti tuptam še preživahno, kot n. pr. »V majniškem jutru« (IV. zvezek). Sicer pa je njegovo pripovedovanje lahkotno, otroškemu mišljenju primerno. Dvojno reč moramo tu še posebno pohvaliti. Spisi so mnogovrstni in zato je ta zbirka jako mikavna. Zlasti pa nam je všeč, da se večkrat poudarja tudi verski moment. Družinska in otroška molitve se pogostokrat upošteva. Le v sestavku »Krivčeva izpoved« naj bi bilo naravnost povedano, da je Hodnik prejel zakrament sv. pokore, ker le zakramentalna izpoved more človeka tako potolažiti in umiriti, kakor nam opisuje ta sicer lepa povest. (Pri kaki novi izdaji naj bi se še to — četudi le mimogrede — omenilo, zato da je mladi čitatelj popolnoma na jasnem.) Priporočamo oba zvezka.

## Računska naloga.

(Fr. Ojstrič.)

Ali je sledeči račun prav izvršen? In če je prav rešen, kako se glasi z besedami?

$$100 + 60 = 200$$

## Šaljivo vprašanje.

Kdo je povsod doma, kamor pride?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)\*

\*Med rešilci rebusa je pomotoma zadnjič izostalo ime marljivega rešilca Ivana Šesko, Brdo, Štaj., kar bodi s tem popravljen.

## Zgled za pojasnilo poroznosti.

Ko prineso juho na mizo, reče Dragec: »Oče, jaz pa si upam ves ta plošček juhe pojesti z vilicami.« — Oče: »Kdo ti bo to verjel?« — Dragec: »No, ata, ali stavite eno krono?« — Oče: »Pojdi se solit s svojimi stavami! Vendar to pot bodi, protistava ena krona!«

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5:20 K za pol leta 2:60 K. — Uredništvo in upravnništvo Pred škofijo št. 9 v Ljubljani.

Izdaja društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržič. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.